

Erholdt 03.05.18
Mh

Norsk olje og gass
Postboks 8065
4068 STAVANGER

Deres ref

Vår ref
18/816-

Dato
23. mai 2018

Anvendelsesområdet for petroleumsloven § 10-12

Petroleumsloven § 10-12 første ledd lyder:

Overdragelse av en tillatelse eller andel i tillatelse til petroleumsvirksomhet, kan ikke skje uten samtykke av departementet. Det samme gjelder annen direkte eller indirekte interesseoverføring eller deltakelse i tillatelsen, herunder bl.a. overdragelse av aksjeposter og andre eierandeler som kan gi bestemmende innflytelse over en rettighetshaver som innehar andel i en tillatelse.

Bestemmelsen er – med noen mindre språklige endringer – en videreføring av § 61 i petroleumsloven av 1985. Hensikten med regelen i § 10-12 er at Olje- og energidepartementet skal sikres informasjon om, og kontroll med hvem som til enhver tid er (eier av) rettighetshavere på norsk kontinentalsokkel.

Annen setning i § 10-12 første ledd innebærer at en indirekte interesseoverføring eller deltakelse i tillatelsen som kan gi bestemmende innflytelse over en rettighetshaver som innehar en andel i en tillatelse, er betinget av departementets samtykke. Departementet legger ved vurderingen av om det kreves samtykke i slike tilfelle vekt på *graden av kontroll som oppnås ved overdragelsen*.

I mai 1988 sendte departementet et brev til samtlige rettighetshavere for å orientere om hvilke indirekte overdragelser som var betinget av departementets samtykke etter § 61 i petroleumsloven av 1985. I dette brevet uttalte departementet at samtykkebehandling kreves når overdragelser medfører følgende grader av innflytelse:

- Eierandel som er tilstrekkelig til å hindre vedtak som krever kvalifisert flertall, dvs negativ kontroll,
- Eierandel som gir alminnelig flertall, dvs positiv kontroll,
- Eierandel som gir kvalifisert flertall, dvs absolutt kontroll, og
- Eierandel som gir 100 pst. eierskap, dvs full overdragelse.

Det ble også presisert at en aksjeeier som allerede har en eierandel i et rettighetshaverselskap og som erverver ytterligere andeler som enten gir negativ kontroll eller styrker kontrollen, vil måtte ha samtykke uansett størrelsen på den eierandel som overdras. Endelig ble det slått fast at også erverv av ytterligere andeler som ikke endrer graden av kontroll vil omfattes av samtykkekravet *"dersom opplysninger viser, eller tyder på, at ervervet er et ledd i en strategi som tar sikte på [å] oppnå en andel som styrker kontrollen med selskapet."*

Ovenstående beskrivelse av hvilke transaksjoner som utløser krav om samtykke må i dag anses som vel etablert mht når annen direkte eller indirekte interesseoverføring eller deltakelse i tillatelsen gir bestemmende innflytelse over en rettighetshaver som har en andel i en tillatelse, og som derfor utløser krav om departementets samtykke.

Olje- og energidepartementet ønsker med dette brevet å presisere at kravet til samtykke ikke bare gjelder overdragelser hvor en av de ovennevnte terskler passerer. Vi viser i denne sammenheng til NOU 1979:43 s 77 hvor følgende uttales:

"Når man nytter uttrykket "bestemmende innflytelse" vil man kunne ta en avgjørelse ut fra omstendighetene i det konkrete tilfelle. Ved vurderingen vil flere forhold kunne få betydning. I aksjeselskaper vil det f. eks. avhenge av aksjenes spredning hvor stor andel som anses å gi bestemmende innflytelse. Andre momenter av betydning er f. eks. om det med de aksjer som overdras, følger rett til valg av et visst antall styre- eller representantskapsmedlemmer eller for øvrige gjelder spesielle regler for de forskjellige grupper av aksjer. Forhold til andre selskaper kan også være av vesentlig betydning."

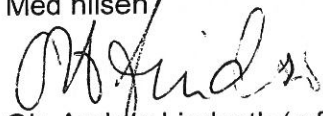
Disse hensynene gjør seg fremdeles gjeldende ved den konkrete vurderingen av om en overdragelse krever samtykke etter § 10-12. Eksempelvis vil en aksjepost/eierandel på under 30 pst. reelt sett kunne gi bestemmende innflytelse avhengig av spredning av resten av eierandelene, og således utløse krav om samtykkebehandling. Et annet eksempel på at samtykke vil være nødvendig selv om transaksjonen gjelder en mindre eierandel som i seg selv ikke gir bestemmende innflytelse, er situasjoner der erververen gis særskilte rettigheter til å fatte eller motsette seg visse beslutninger som angår rettighetshaverselskapet (eksempelvis om rettighetshaver skal tiltre en plan for utbygging og drift, eller undertegne en unitiseringsavtale). Det kan også være andre forhold mellom partene som kan tilsi at erververs innflytelse vil være større enn det eierandelen isolert sett medfører.

Som det fremgår av forarbeidene vil også forholdet til andre selskaper kunne være av vesentlig betydning, jf. NOU 1979:43 s. 77, hvor det refereres til "*de særlige hensyn som gjør seg gjeldende i forhold mellom avhengige selskap, slik som mellom moderselskap og datterselskap.*" Departementet legger til grunn at transaksjoner mellom selskaper med felles eierskap eller krysseierskap vil kunne utløse krav om samtykke etter petroleumsloven § 10-12. Erververen kan også ha direkte eller indirekte eierandeler i andre rettighetshaverselskaper på norsk sokkel og ha utpekt ett eller flere styremedlemmer som sitter i styret i flere slike selskaper. Transaksjonen kan derved gi erververen tilgang til informasjon om og innflytelse på viktige beslutninger i flere rettighetshaverselskaper, som i gitte situasjoner både kan ha motstridende og sammenfallende kommersielle interesser på norsk sokkel. Dette kan i sin tur ha ressursforvaltningsmessige konsekvenser.

For å kunne vurdere hvorvidt kravet om samtykkebehandling er utløst eller ikke, og for eventuelt å kunne stille vilkår til et samtykke, må Olje- og energidepartementet få kjennskap til transaksjoner som planlegges gjennomført. Det understrekes at dette ikke betyr at departementet ønsker å få enhver overdragelse forelagt for seg. Kjøp av små aksjeposter i markedet vil normalt ikke være betinget av departementets samtykke, med mindre erververen som følge av transaksjonen passerer en av de ovennevnte terskler for innflytelse. Partene i en transaksjon må derfor foreta en konkret vurdering av om et samtykke i henhold til petroleumsloven § 10-12 vil kunne være påkrevet og avklare spørsmålet med Olje- og energidepartementet.

Olje- og energidepartementet ber om at ovenstående gjøres kjent for medlemmene i Norsk olje og gass.

Med hilsen

Ole Anders Lindseth (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mette Grasdahl Agerup
underdirektør